

отделни случаи, а не за съвкупности².

3. Осигуряване на теоретичен модел на изследваното явление. Известно е, че с теоретичния модел се осигуряват теоретико-методологическите основи на изследването. С него се изясняват: същността на явлението; неговите основни елементи; релевантните на конкретната цел и задачи класификации; механизмите на функциониране и в частност факторната обусловеност на обекта. Представят се и интересуващи ни структури на явлението или процеса и др. Ще отбележа, че с оглед на конструирането на въпросника в теоретичния модел е поставен специфичен акцент. Той се отнася до различните източници на грешки при събиране на данните (свързани с въпросника, респондента, анкетьора), особеностите, характеризиращи ситуацията, при която ще се събират данните и които могат да повлияят на реакциите и поведението на респондентите и др.

4. Тук се решава и въпросът за избора на извадките. За целта се изследват възможните алтернативни модели на извадки.

5. Осигурява се предварителен списък на релевантни на целта и задачите променливи (например от съществуващи национални и международни класификации и номенклатури; от аналогични изследвания и др.). Задачата има пряко отношение към три аспекта, засягащи конкретното изследване:

първо, осигуряване на основата за съдържанието на въпросника; второ, използване на опита и научните и практическите резултати (например готови класификации и номенклатури на социалните обекти); трето, осигуряване на оптимални условия за сравнимост на информационните продукти с тези от други изследвания. Изискването за сравнимост има пряко отношение към ефективността на резултатите във и извън дефинираната изследователска постановка. Колкото повече се разширяват тези изследвания в национален, регионален и международен мащаб, толкова по-голяма тежест ще придобива критерият за сравнимост.

6. Обосновава се и се определя изборът на подходи, методи и други изследователски инструменти, както и изборът на обобщаващите числови характеристики. Определят се нивата и критериите за агрегация/дезагрегация на данните, нужни за бъдещите групировки.

7. Осигурява се списък на въпросите за проверка на извършените дейности през първия етап - т.нр. Check list. С него изследователите проверяват извършената дейност по време и в края на всеки етап. Накратко, най-важните въпроси, на които проектантът на въпросника трябва да даде отговор в края на първия етап, са няколко: първо, добре ли е изяснена нуждата от провеждане на замисленото изследване; второ,

²Изключение се наблюдава, когато обектът case study е сложна съставна единица и изследването му включва и съвкупности. Например обектът на изследването е едно населено място, но в процеса на работата се включват и някои съвкупности - младите хора или други съвкупности, които интересуват изследователя и съставляват част от задачите при прилагане на метода case study.